NOVÁ FIGURACE

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

NOVÁ FIGURACE

VY_32_INOVACE_DVK4309

- Autor: Mgr. Jan Souček
- Vznik: 09 / 2012
- Téma: Umění 2. poloviny 20. století
- Předmět: DVK / 4. ročník
- Anotace: Obrazová charakteristika vývoje sochařských novofigurálních tendencí po 2. světové válce

Alberto Giacometti

1901 - 1966

Syn švýcarského malíře, kterému se dostalo základů uměleckého vzdělání již v rodném Švýcarsku a sousední Itálii, pokračoval v akademických studiích u Bourdella v Paříži, která se stala jeho novým domovem.

Válečná léta trávil Giacometti většinou v Ženevě, stranou okupované Paříže, kam se ovšem často navracel. Po válce následovalo další trvalé pařížské období, v němž sochařovo dílo vyvrcholilo. Vznikaly *typické vyzáblé postavy a skupiny postav*, které někteří kritikové označovali jako stigmatizované otřesnou zkušeností lidstva s vyhlazovacími tábory (aniž autor tuto interpretaci komentoval) a jež se podle jeho přítele filozofa Sartra pohybovaly *„ na půl cesty mezi nicotou a bytím*".

Alberto Giacometti
Lothar III 1965

Začátkem 30. let jej objevili *surrealisté*, aby se pak pro následující pětileté období stal podnětně experimentujícím příslušníkem jejich hnutí. Patří sem sochařovy *otevřené klece*, spíš jeviště než vězení, jednoduché geometrické konstrukce, kde se odehrávají snová setkání ženských a mužských elementů, v některých případech patrně motivovaná osobními zážitky.

La table surréaliste
1933

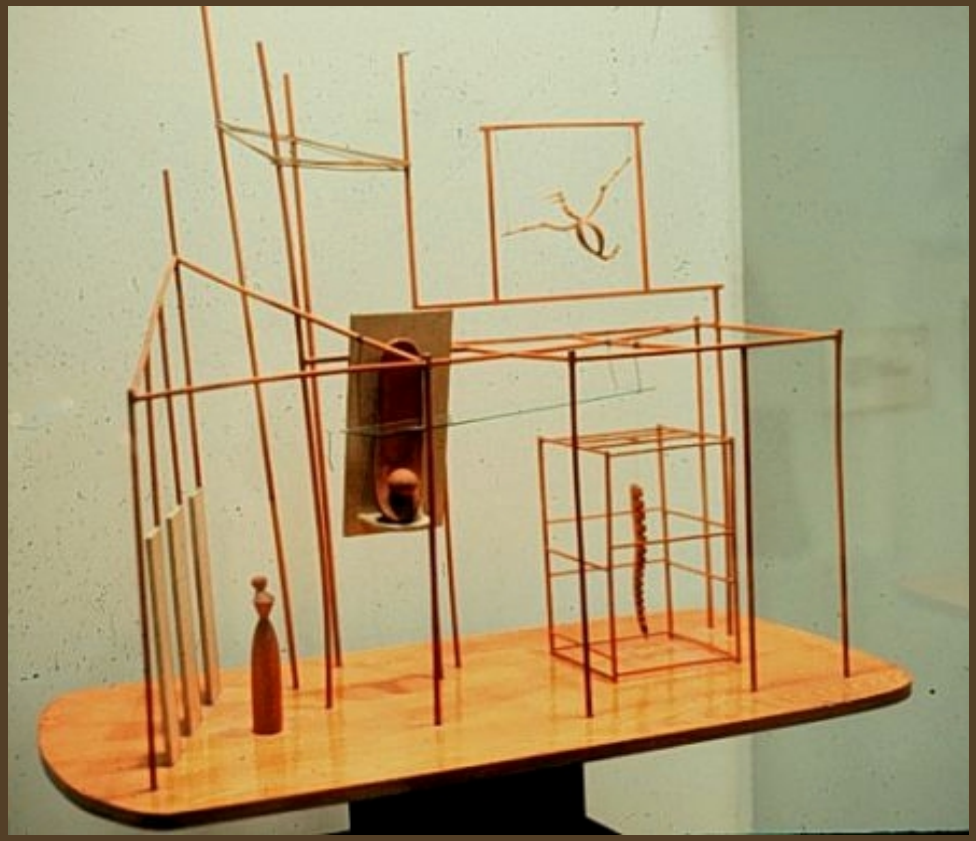

Palác ve 4 ráno, 1932

Les 1950

Zena pro Benatky VIII a V
1956

Alberto Giacometti. Walking Man, 1960

Walking man

Nov.5-Dec.12, 1965

Alberto Giacometti
Portrait of David Thompson
(1957)

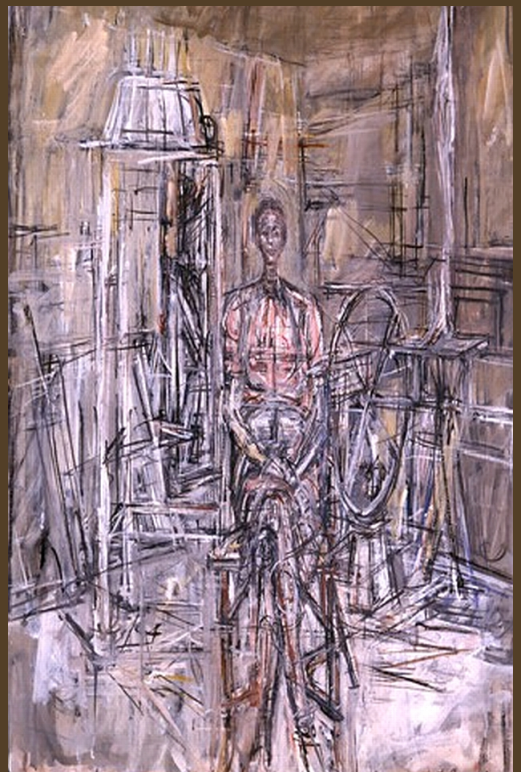

Germain Richierová

1904 – 1959

francouzská sochařka a grafička, žačka Rodinova a Bourdellova, představitelka Nové figurace v sochařství.

Odmítala hladký a plný prostor; její plastiky mají rozrušený povrch, jsou plné vydutin a perforací. Drsný, rozervaný a přitom dokonale umělecky a technicky zvládnutý povrch jejích plastik, sedřených až na holou existenci, je svébytnou metaforou prožívaného strachu a utrpení.

od začátku 40. let si vypracovávala osobitý styl svých bronzových plastik. Ty představovaly ***napůl lidské, napůl zvířecí postavy***, často připomínající hmyz a občas tvary rostlin. Byly svědectvím o době, která uvolnila v člověku vlastnosti, jež až dosud neprávem přisuzoval nižším tvorům jako nelidské.
Později vytváří i monumentální plastiky blízké např. A. Giacomettimu a K. Armitageovi.

Bouře, 1947/48 / Bronze ; 190x70x50 cm

La Tauromachie, 1953

Henry Moore

1898 - 1986

skotský sochař Henry Moore je známý pro své velké abstraktní sochy, které jsou celosvětově vystavovány. Práce jsou většinou abstraktní lidské těla, typická je například „Matka a dítě" nebo „ležící figura".

Ve 30. letech spojoval inspiraci *abstraktního sochařství* (Arp) s dědictvím časově i prostorově vzdálených kultur (Sumer, Egypt, předkolumbovská Amerika, Afrika, Oceánie) stejně jako inspiraci přírodními tvary (oblázky, mušle, kosti) se smyslem pro vlastnosti a strukturu sochařského materiálu,
ať už jím bylo dřevo nebo kámen, který v té době upřednostňoval. V této době také vznikají a vyhraňují se Moorovy *figurální archetypy*, předjímající druhý, poválečný vrchol jeho sochařského díla: ***ležící postava, matka s dítětem, rodina***.
Během války mohl sochař jako jeden z tzv. *oficiálních válečných umělců* sponzorovaných státem uplatnit svůj mimořádný kreslířský talent při zakázce pro kryty vybudované ve stanicích podzemní dáhy na ochranu Londýňanů před nepřátelskými leteckými útoky.
V poválečných desetiletích Moore nejen sklízí jednu prestižní cenu za druhou (*Biennale v Benátkách i Sao Paulu*, později *Documenta v Kasselu*) a vystavuje ve světových metropolích, ale zejména dostává velkolepé zakázky na sochařská díla začleňovaná do architektury a urbanismu, např. pro Lincolnovo centrum v New Yorku a Národní galerii ve Washingtonu.

Helmova hlava II 1950

Ležící figura, 1929

Ležící figura, 1938

Odpočívající, 1951

Maquette for Family Group 1944

Zahalená, 1951
Stuttgart Staatsgalerie

King & Queen by Henry Moore, Glenkiln

Po válce kulminuje Moorova snaha dát monumentální figuře další rozměr a učinit z ní svého druhu metaforu krajiny, což se úspěšně daří zejména u *ležících postav umístěných ve volném prostoru*, které se *připodobňují vzdáleným pohořím*. Sochař také rozbíjí původně kompaktní postavy na jednotlivé články, resp. údy, a nechá do nich vstupovat prostor, příp. s tímto prostorem - obklopujícím sochy a vstupujícím do nich - operuje ve svých sousoších. K nejvýznamnějším z nich jistě patří bronzové sousoší ***Král a královna*** z r. 1952 - 53. Moorova sochařská a z velké části monumentální tvorba zahrnuje na *tisícovku děl* a s replikami bronzových soch bezmála *šestinásobek tohoto úctyhodného množství*.

Henry Moore, Lezici figura pred Unesco 1957-1958

Two Piece Reclining Figure No. 5
(1963-64)

Three Forms: Vertebrae (1968-69)
at the Israel Museum in Jerusalem

Two Piece Reclining Figure No. 5
(1963-64)

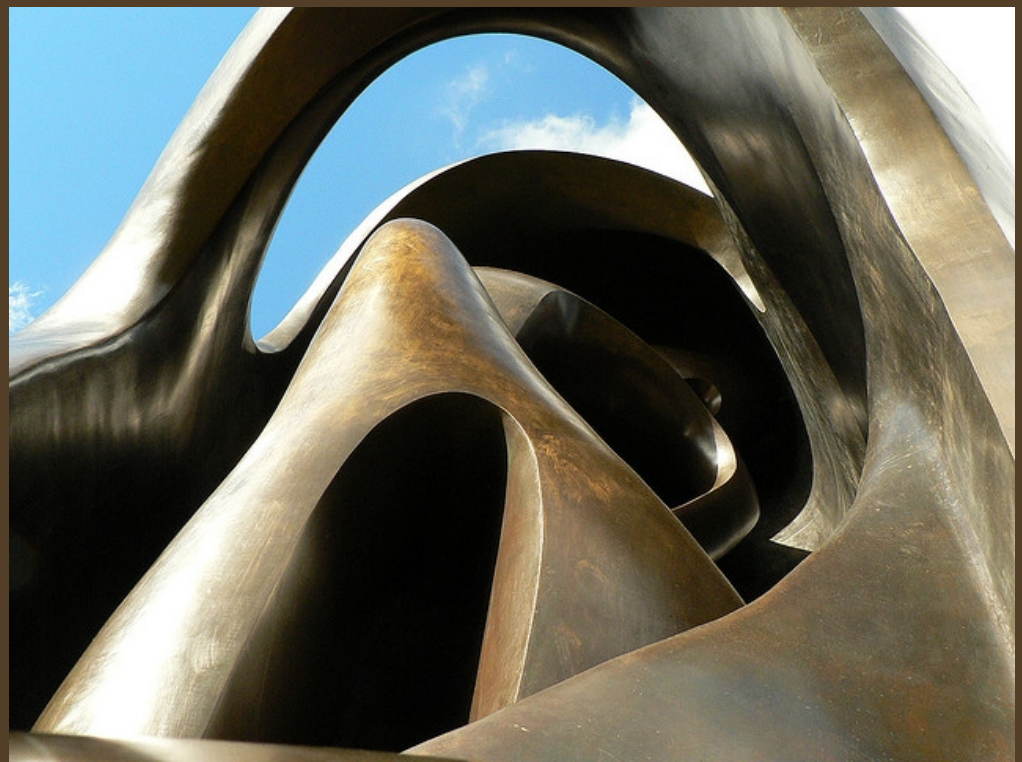

Butterfly (1985)
Kongreßhalle in Berlin with Large Divided Oval

Henry Moore sculpture at Kew Gardens, London
in an extensive exhibition of his work in 2007

ZDROJE:

- **Literatura:**
- **PIOJAN, José.** *Dějiny umění 10*, **2. vyd. Balios, Knižní klub 2000. 300 s. ISBN: 80-242-0218-2**
- **BOIS, Yve-Alai, BUCHLOH Benjamin, FOSTER Hal, KRAUSSOVÁ Rosalind.** *Umění po roce 1900.* **Slovart 2007. 704 s. ISBN 978-80-7209-952-8**
- **Kol.:** *Umění 20. století - Malířství, skulptury a objekty, nová média, fotografie.* **2. vyd. Slovart 2011. 838 s. ISBN 978-80-7391-572-8**
- **Kol.:** *20. století - Obrazová encyklopedie umění.* **1. vyd. Slovart 2010. 329 s. ISBN 978-80-7391-335-9**
- **MICHELI, Mario de:** *Umělecké avantgardy dvacátého století.* **Praha SNKLHU 1964. 378 s.**
- **DEMPSEYOVÁ, Amy.** *Umělecké styly, školy a hnutí.* **1. vyd. Slovart 2005. 304 s. ISBN 80-7209-731-8**
- **KRAUSS, Anna-Carola.** *Dějiny malířství od renesance po současnost.* **2. vyd. Slovart 2008. 128 s. ISBN 978-80-7391-056-3**
- **PETROVÁ, Eva.** *Nová figurace (malba, grafika a plastika 60. a poč. 70. let).* **2. vyd. Sčg Litoměřice, 1993. 122 S.**

- **Elektronické zdroje:**

- **The Yorck Project:** *10.000 Meisterwerke der Malerei.* **DVD-ROM, 2002. ISBN 3936122202. Distributed by DIRECTMEDIA Publishing GmbH.**
- **KASAN, Jaroslav.** *Artopedia 2: galerie světového malířství* **[CD-ROM]. 2., aktualiz. vyd.. Hořovice: Terasoft, 2003.**

- **Internetové zdroje:**

- http://cs.wikipedia.org/wiki/Henry_Moore
- http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kultura/81928-valka-smrt-a-sex-v-dile-henryho-moorea/
- http://www.henry-moore.org/
- http://www.henry-moore.org/works-in-public/world/czech-republic/prague/veletrzni-palace/two-piece-sculpture-no-10-intelocking-1968-lh-5
- http://www.henry-moore.org/works-in-public/world
- http://www.henry-moore.org/works-in-public/world/austria/vienna/church-of-st-charles/hill-arches
- http://www.tate.org.uk/art/artworks/moore-two-piece-sculpture-no-7-pipe-t02300
- http://www.tate.org.uk/art/images/work/N/N05/N05387_10.jpg
- http://www.nouse.co.uk/wp-content/article_images/body/2010/05/henry-moore-press-images.jpg
- http://poulwebb.blogspot.cz/2012/07/alberto-giacometti-part-1.html
- http://3.bp.blogspot.com/-KSvRSDJClsc/T_FeB6c1OLI/AAAAAAAANTY/-8fC_loT6V8/s1600/1950+The+Forest+%28Composition+with+Seven+Figures+and+a+Head%29+painted+bronze+58.4+x+60+x+48.3+cm+%C2%A9+2011+Artists+Rights+Society+%28ARS%29,+New+York.jpg
- http://4.bp.blogspot.com/-rYq2qNsmYbo/TzGOiK8azGI/AAAAAAAABis/rN-ACxb_6EM/s1600/15532189.jpg
- http://www.artic.edu/sites/default/files/libraries/pubs/1965/AIC1965AlbertoGiacometti_Photo_3.jpg
- http://sarahfrancesdias.blogspot.cz/2012/10/alberto-giacometti.html
- http://i.imgur.com/R2Xwx.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Alberto_Giacometti
- http://www.tate.org.uk/art/artworks/giacometti-seated-man-n05909
- http://www.tate.org.uk/art/artists/alberto-giacometti-1159
- http://athena.zcu.cz/kurzy/dum4/000/HTML/16/Ob59.jpg
- http://1.bp.blogspot.com/_1q2ulyYdJQ8/Sxal9B7APcI/AAAAAAAAAhM/bM6iwohgC4Q/s1600/anthro+-+germaine+richier+-+the+shepherd+of+the+landes
- http://www.artvalue.fr/auctionresult--richier-germaine-1904-1959-fra-la-montagne-2947596.htm
- http://www.tate.org.uk/art/artists/germaine-richier-1839
- http://venicebiennale.britishcouncil.org/people/id/163/image/469
- http://www.seriousart.org/archive/archive_images/gormley_images/armitage.jpg
- http://www.artnet.com/artwork_images_425932321_745007_kenneth-armitage.jpg
- http://dexedrina.blogspot.cz/2011/03/jean-fautrier-cabezas.html